

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

שיעור תניא ברדיו

השבוע יתחיל רדיו קול חי בשידור שיעור שבועי בספר התניא, שיימסר על-ידי המרצה הידוע הרב יחזקאל סופר. השידור ישולב בתכנית החדשה 'בקהל חסידים', שתשודר בכל יום חמישי בשבוע, בין השעות 7-6 בערב. התכנית תעסוק בעולמה של החסידות, בהסברת רעיונותיה ובהצגת דמויותיה, גווניה ויחידושיה. כמו-כן יימסרו דיווחים על הנעשה בחצרות החסידות. שידורי הרדיו נקלטים באזור המרכז בתדר 93 FM ובאזור ירושלים בתדר 92.8 FM. כמו-כן אפשר להאזין לשידורים באתר www.93fm.co.il.

שבת חברון

היישוב היהודי בחברון מזמין את המוני בית-ישראל להתארח בשבת הבאה, פרשת חיי-שרה - שבה מסופר על קניין מערת-המכפלה - בקריית-ארבע ובחברון, לתפילות, לסעודות שבת משותפות ולסיורים מודרכים באתרים היהודיים בחברון. ביקורים של המוני ישראל יש בהם לעודד את רוחם של חלוצי חברון. לפרטים 1800400456, שלוחה 3.

שיעורים חדשים

בבית נשמתא דאורייתא בירושלים, בית-מדרש ללימוד החסידות, ברח' רבי ישראל נג'ארה 38, נפתחו שיעורים חדשים בתורת החסידות. בכל יום שלישי, בשעה 7 בערב, הרב חיים-שלום דייטש מוסר שיעורים במאמרי החסידות העמוקים של אדמו"ר האמצעי. בכל יום חמישי, בשעה 10:30 בערב, הרב יחזקאל סופר מוסר שיעורים בלקוטי תורה על שיר-השירים של אדמו"ר הזקן. זאת נוסף על השיעורים הקיימים. טל' 02-6528350.

זמני השבוע

ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע אילת ניו-יורק	4:20	4:25	4:23	4:09	4:19	4:05	כניסת השבת
	5:21	5:22	5:21	5:18	5:20	5:18	צאת השבת

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

האמונה עושה אותך מוסרי

האמונה מעניקה לאדם כוח לגמול חסד במידה המעוררת פליאה אצל אחרים. לכן דווקא אברהם אבינו, המאמין הגדול, היה גם איש-חסד למופת

הנפש, שהשבוע אנו קוראים על הדוגמה הנשגבה ביותר שלה - עקדת יצחק. אתה נדרש לתת את כל-כולך לקב"ה, שכן הוא האמת האחת והיחידה של כל המציאות.

יהודי שמתחנך על ברכי האמונה יודע מראש להתייחס לרצונותיו ולמאווייו בעירבון מוגבל. אני רוצה? אז מה. לא רצונתיי ותשוקתיי הם הקובעים. הקובע הוא רצון ה'. אם הדבר נכון בעיני ה' - אעשהו, ואם לא - אבטל את רצוני מפני רצונו. האמונה מעניקה אפוא לערכים המוסריים תוקף בלתי-מוגבל, ולכן דווקא בכוחה אפשר לעמוד מול פיתויים קשים.

צדקה אינה אלא צדק

למרבה הצער, פעמים שומעים על אדם דתי שעשה מעשה לא-הגון, אבל באותה מידה גם שומעים על 'דתי' שנכנס לאכול במסעדה לא-כשרה. וכי מה ההבדל? זה חטא וזה חטא. 'דתי גנב' הוא תרתי דסתרי, בדיוק כמו 'דתי מחלל שבת'. זה אדם שדתיותו חלשה, אמונתו רופפת, ולכן הוא נכשל בעברות כאלה ואחרות. אבל יהודי שמאמין באמת ובתמים - אין ספק שגם בעניינים שבין אדם לחברו יתנהג ביושר ובהגנות.

האמונה מחסנת מפני עברות מוסריות. ויתרה מזו, היא גם מעודדת את האדם לרחם על הזולת ומעניקה לו כוח לגמול חסד במידה שמעוררת פליאה אצל אחרים. לכן דווקא אברהם אבינו, המאמין הגדול, היה גם איש-חסד למופת. לכן דווקא בקרב שומרי התורה והמצוות מפותח מאוד עניין החסד והעזרה לזולת. אנשים שבקושי מביאים לחם לביתם פותחים את כיסם ביד נדיבה למטרות צדקה. שכן האמונה מחנכת לריסון הרכושנות ולהתייחסות אל הזולת בראייה הנכונה.

האמונה בבורא עולם היא אפוא המפתח לחיים נכונים ובריאים, גם במובנים אנושיים רגילים. היא עושה אותנו בני-אדם ישרים והגונים, בעלי ערכים מוסריים יציבים וברורים. והיא מחנכת אותנו לדאוג לחלש ולסייע לאביון, כחלק מתפיסת-עולם שבה הצדקה אינה אלא צדק.

האדם ישר יותר ומוסרי יותר? האם אדם מאמין ושומר מצוות הוא גם הגון יותר? נראה שמוסכם על הציבור כי התשובה חיובית. עובדה, כל אימת שאדם דתי נתפס במעשה פלילי, הדבר זוכה לכותרות מובלטות. מכאן, שזו תופעה לא-צפויה, מפתיעה, ראויה לציון, שהלוא ידוע כי 'כלב נשך אדם' אינו חדשה, אלא 'אדם נשך כלב' הוא ידיעה עיתונאית ראויה.

דמותו של היהודי הראשון, אברהם אבינו, נקשרת בתודעתנו עם שתי תכונות בולטות, הקשורות זו בזו: האחת, אמונה גדולה בקב"ה; והשנייה, נדיבות-לב בלתי-מוגבלת ורצון עז לגמול חסד, להכניס אורחים, לעזור לזולת. אברהם גם אומר בפרשתנו את המשפט: "רק אין יראת אלוקים במקום הזה - והרגוני". כלומר, במקום שאין בו יראת-שמים, אין גם עכבות מוסריות מפני ביצוע פשע.

השכל ניתן להטיה

האמת היא שיש קשר הדוק ביותר בין אמונה למוסריות. מהו הכוח שיכול לעצור בעד האדם מלעשות דבר שעשוי לגרום לו הנאה? השכל - ניתן להטיה, ואפשר למצוא צידוקים לכל דבר. המצפון - מה זה בכלל? הפחד מהמשטרה - זה כבר שיקול של רווח מול הפסד, או של סיכוי מול סיכון. כל הכוחות האלה אין בהם כדי לעמוד מול תאוותו של האדם.

אמת, אדם שחונך על ברכי ערכים של יושר והגנות, עשוי לשמור עליהם גם אם איננו מאמין, אבל ככל שיעמוד בפני פיתויים גדולים יותר וייקלע למצבים קשים יותר - יגדלו הסיכויים שיישבר וייכנע. שכן חינוך, הרגל או רצון סתמי 'להיות אדם ישר' - הם כוחות חלשים מדי כאשר מולם עומדים פיתויים גדולים.

באמונה יש עוד מרכיב חשוב הקשור למוסריות - ריסון האגו האישי. הבסיס של האמונה הוא ההתבטלות לפני רצון ה'. פסגת ההתבטלות הזאת באה לידי ביטוי באידאל של מסירות-

ענווה למטה וקנאה למעלה

ביטא אברהם באומרו: "ואנכי עפר ואפר".

הכוונה העליונה

אולם מצד תכלית הכוונה של הקב"ה, מתהפכים היוצרות: דווקא מידת החסד המלובשת בבן-אדם בשר-ודם, בעולם הזה הגשמי והתחתון, יכולה למלא את הכוונה העליונה ולהיות כלי לגילוי עצמותו של הקב"ה. על-ידי הירידה למטה דווקא מידת החסד שבעולם הזה הגשמי יכולה לגלות את עצמותו יתברך, עד שמידת החסד העליונה מתקנאת בה.

זה הכוח המיוחד של לימוד התורה וקיום המצוות דווקא כאן, בעולם הזה הגשמי. אמנם התורה שלמעלה היא בדרגה גבוהה לאין-ערוך מלימוד התורה האפשרי למטה, וכמו-כן המצוות שלמעלה הן בדרגה רוחנית עליונה לאין-ערוך; אולם דווקא על-ידי לימוד התורה וקיום המצוות בעולם הזה התחתון אפשר להגיע לדבקות בעצמותו יתברך ממש, דבקות שתתגלה בשיאה בגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(תורת מנחם כרך כח, עמ' 303)

החסד לפני הקב"ה: מימי היות אברהם בארץ לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתי, שהרי אברהם עומד ומשמש במקומי".

כלומר, אברהם אבינו, בהיותו בעולם הזה, הצטיין להפליא בעשיית חסד ובאהבה בוערת לה', עד שהחליף את מידת החסד שבעולם האצילות, ועד שהיא קינאה בו ובאה בטענה לקב"ה, על שנעשתה, כביכול, מיותרת.

הערך העצמי

אולם אין סתירה בין הדברים. כאשר מדובר על ערכם העצמי של הדברים, ברור שמידת החסד האלוקית עומדת בדרגה גבוהה לאין-ערוך מהשלמות העליונה ביותר של החסד שיכולה להתקיים בעולם הזה, כפי שהתגלמה בדמותו של אברהם אבינו.

לכן כשמודדים את ערכה העצמי של מידת החסד המלובשת באברהם אבינו לעומת מידת החסד שלמעלה – היחס ביניהם הוא כמו היחס בין עץ גדול ומניב פרי לבין האפר שנותר ממנו לאחר שרפתו. את היחס הזה

שהתפלל אברהם אבינו על אנשי סדום, התבטא במילים: "ואנכי עפר ואפר", ביטוי שנועד להביע את ענוותנותו של אברהם. המגיד ממזריטש מסביר, שבמילים האלה ביטא אברהם את המרחק העצום בין מידת החסד המלובשת בו לבין שורשה העליון, ספירת החסד שבעולם האצילות.

נדמה-נא עץ גדול ומרהיב, עמוס פירות, שנשרף ונהפך לאפר. מצד אחד, האפר הוא מה שהיה קודם לכן העץ, ועם זה אין שום דמיון בין העץ המקורי לבין האפר. זה מה שביקש לבטא אברהם אבינו: מידתו הייתה מידת החסד והאהבה, אבל לעומת מידת החסד העליונה היא דומה ליחס שבין האפר לעץ הנהדר שנשרף. אמר אפוא אברהם, שכל עבודתו באהבת ה' ובעשיית חסד כמוה כאפר לעומת מידת החסד האלוקית.

מידת החסד מתקנאת

אולם מצאנו בדברי חז"ל מאמר המבטא את ההפך. מובא בספר הבהיר, ש"אמרה מידת

מן המעיין התעסקות עם הזולת | מאת הרב אליעזר ברוד

הקריא את הבריות

"ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם" (בראשית כ"א, ג). אמר ריש-לקיש: אל תקרא 'ויקרא' אלא 'ויקרא'. מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפי כל עובר ושב. כיצד? לאחר שאכלו ושתו, עמדו לברכו. אמר להם אברהם, וכי משלי אכלתם, והלוא משל אלוקי עולם אכלתם. הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם.

(סוכה ג, ב)

נדיבות בגוף, בנפש ובמון

אברהם אבינו היה נדיב בגופו, בנפשו ובממונו: בממונו – פיזר כל אשר לו להכנסת אורחים. בגופו – טרח בעצמו לשרת את האורחים. בנפשו – אף-על-פי שהיה חכם גדול, ויתר על התענוג שלו להתעמק בענייני חכמה אלא הקדיש את זמנו לאנשים פשוטים, להסביר להם את העניין של אחדות הבורא.

(לקוטי דיבורים)

אברהם של החסידות

הבעל-שם-טוב הוא אברהם אבינו של החסידות. כשם שאברהם אבינו היה נדיב בממונו, בגופו ובנפשו, כך הבעל-שם-טוב היה נדיב בממונו,

בגופו ובנפשו, ומסר את נפשו כדי לקרב אפילו את היהודי הפשוט.

(ספר השיחות תש"ד)

אחי הוא

מי שמוסר את עצמו לעבודה עם הזולת, להרביץ תורה ביראת שמים ולקרב את הזולת אל החינוך החסידי – אחי הוא. הנני מקושר איתו בהתקשרות תמידית.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

רחמנות עליי

אם לא אפעל בכם משהו ביהדות, כמה גדולה תהא הרחמנות עליי. מי שיכול להשפיע על יהודי בענייני יהדות חייב לדעת שהצלחתו בפעילותו עם הזולת היא אושרו.

(בעל חידושי הרי"ם)

האמת תמשוך

לא צריך לרצות 'לכבוש' אף אחד. על האדם להאיר בתוך עצמו את אור האמת, עד שגם הזולת יימשך אליה.

(אוצר פתגמי חב"ד)

אמרת השבוע

סעודה באישון ליל

תלמיד ישיבה צעיר היה בדרכו לביתו, אולם תנועת הרכבות השתבשה ובצהרי יום השישי הגיע לעיר ראדין. החליט בחור לפנות אל ביתו של ה'חפץ-חיים', שהיה אחיו של סבו.

הרבנית קיבלה אותו במאור-פנים והציעה לו לנוח מעט עד כניסת השבת. כשהתעורר הבחור ראה שכבר לילה וה'חפץ-חיים' יושב ולומד. נבהל הבחור, אך ה'חפץ-חיים' הרגיעו והורה לו להתפלל 'קבלת שבת' בנחת, עד שיתארגנו לסעודת השבת.

נסתיימה הסעודה, ה'חפץ-חיים' ורעייתו הלכו לישון, אך הבחור לא הצליח להירדם. הוא קם ונכנס למטבח, הציץ בשעון ונדהם לגלות שהשעה כבר ארבע לפנות בוקר... התברר שה'חפץ-חיים' חס על הבחור העייף מעמל הדרך והמתין עם סעודת השבת עד אחר חצות הלילה.

בדיוק בזמן

ערב שבת קודש בפרשבורג, העיר שבה מכהן ברבנות רבי משה סופר, הידוע בכינויו 'חתם סופר', על שם ספרו.

ברחובות העיר המולת ההכנות לשבת מתנהלת במלוא המרץ. גלגלות רתומות לסוסים נוסעות במהירות. יהודים עוברים בשוק מדוכן לדוכן וממלאים את סליהם. עוד מעט תפרוש שבת המלכה את כנפיה וההכנות עודן רבות. גם בביתו של החתם סופר טרודים בהכנות, אולם הרב כבר שרוי באווירת השבת המתקרבת. הרב נהג לצאת ממחדרו מבעוד יום, לבוש בבגדי השבת, וללכת לבית הכנסת, להוסיף מחול על הקודש.

שמשו של הרב, ר' יעקב לרר, עומד מוכן ללוות את רבו. יודע הוא כי זו עת רצון של קבלת שבת המלכה, שעה יקרה מאוד אצל החתם סופר, ואין הוא רוצה להתמהמה.

הדלת נפתחת, הרב עומד בפתח ונראה כי דבר-מה טורד את מחשבותיו. בכל שבוע היה יוצא מהחדר בצעדים בוטחים וממהר לבית הכנסת. הפעם הוא פוסק כמה פסיעות, עוצר לרגע ותנועתיו מהוססות. האירע דבר-מה? מהרהר השמש בלבו.

פתאום הרב פונה אל שמשו ואומר: "מהר-נא ולך אל חדרי. במגרת השולחן תמצא אחד-עשר זהובים. קח אותם ומסור אותם מהר ככל האפשר לבחור פלוני, מתלמידי הישיבה, המתגורר ברחוב פלוני בקצה העיר".

ר' יעקב השמש ממהר לעשות כמצוות רבו. חיש-מהר הוא נוטל את המטבעות ויוצא לדרך, והרב קורא לעברו שלא לגלות לבחור מאין הגיע הכסף.

בגלל השעה המאוחרת פתח ר' יעקב בריצה, ובתוך דקות אחדות כבר עמד ליד הדירה שהתגורר בה הבחור. הוא לא היה צריך להתאמץ לחפש את הבחור, שכן זה עמד בחוץ, נשען על גזע עץ ונראה אבוד.

מראהו האומלל של הבחור העיד כי הוא שרוי במצוקה גדולה. מיד ניגש אליו שמשו של החתם סופר, קרא בשמו ואמר: "מה לך עומד מודאג?! קח לך אחד-עשר זהובים, שבודאי יועילו לך מאוד. אך מהר, אל תתמהמה, עוד מעט השבת נכנסת".

באומרו זאת מסר לידי הבחור הנדהם את המטבעות, ורצה לשוב על עקביו, אל רבו שמן-הסתם עומד וממתין לו; אך מראהו של הבחור עצרו לרגע. הלה

תפס בבגדו, ועיניו הביעו אסירות-תודה ללא גבול. מרוב התרגשות לא הצליח להוציא מילה מפיו. השמש הרגיעו, נפרד ממנו בברכת 'שבת שלום', ומיהר לשוב אל רבו.

לאחר השבת ניגש הבחור אל השמש והחל לנסות להוציא מפיו איך ידע

על מצוקתו ומאין הגיע הכסף. השמש מילא את פיו מים, נאמן לאזהרתו של החתם סופר שלא לגלות מי שלחו.

כאשר נוכח הבחור כי גם לאחר הפצרות רבות אין השמש מוכן לגלות את מקור הכסף, אמר לשמש בלחש: "דע כי איני שואל זאת מסקרנות בלבד."

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוך

תכלית הניסיונות

ניסיונות מלווים את עם ישראל מראשית התהוותו. אברהם אבינו נתנסה בניסיונות קשים, וככל שנתעלה למדרגות עליונות יותר בעבודת-ה', התעצמו הניסיונות, עד ניסיון העקדה. גם במצרים נבחנו בני-ישראל בניסיונות קשים, שהגיעו לשיאם דווקא ערב הגאולה.

וכך נאמר ב'רעיא מהימנא' (לזוהר חלק ג, קכד, ב): "כגוונא דא יתעביד לנסא לון לישראל בפורקנא בתרייתא. הדא הוא דכתיב: יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, דאינון מסטרא דטוב וקיימין בניסיונא, והרשיעו רשעים - אינון רשעים דרע" (= כך יעשה הקב"ה ניסיונות לעם ישראל בגאולה האחרונה, כמו שכתוב: 'יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים') - אלה שמצד הטוב יעמדו בניסיון, 'והרשיעו רשעים' - אלה הרשעים שמהרע).

המטרה - להתגבר

מטרת הניסיונות אינה להחליש, חלילה, את עם ישראל, אלא להפך - להעלותו לרמה עליונה יותר. ככל שהניסיונות גוברים, הדבר מעיד על עוצם העלייה הצפויה לבוא לאחר העמידה בהם.

תורת החסידות מסבירה, ש'ניסיון' הוא גם מלשון 'נס' ודגל - דבר גבוה הנישא אל-על. זו כל מטרתו וייעודו של הניסיון - לנשא אותנו מעלה-מעלה. על-ידי העמידה בניסיון זוכים להגיע לדרגות רוחניות גבוהות ביותר, ולכן מעמידים אותנו בניסיון כדי שאכן נגיע אל אותן דרגות נעלות.

עצם הידיעה שזו כל מטרת הניסיונות, מקלה את ההתגברות עליהם. כשאנו יודעים שהופעת הניסיונות אינה מעידה על הסתר-פנים חלילה, אלא להפך, על רצונו של הקב"ה לרוממנו ולנשאנו על-ידי העמידה בניסיונות - קל לנו יותר לגבור עליהם. כך אנו רואים בניסיון את מטרתו הפנימית ואת תכליתו הסופית.

במדרשי חז"ל, המתארים את מהלך הגאולה, מופיע שלב שבו חלה פתאום נפילה במסע הגאולה. בין המדרשים יש שינויים בדבר מהותה ואופייה של נפילה זו, אך עצם הדבר משותף למדרשים רבים. נוצרת פתאום תקופה קשה לישראל, שבה גוברת ידם של רשעי העם. במדרש תלפיות נאמר: "ישראל יהיו בצרה גדולה, ומתחבאים במערות ובבורות, והנשארים מהם בורחים למדבר עמון ומואב... באותה שעה יצעקו בני-ישראל צעקה גדולה עד לשמים".

בתיאורים המדרשיים האלה אפשר לראות קו מנחה וכיוון כללי, שפרטיו עשויים להשתנות. הכיוון הכללי הוא, שלפני בוא המשיח וסמוך מאוד לבואו מתחוללים אירועים שיוצרים מצוקה כללית בעם-ישראל ומעוררים את הלבבות לזעוק אל ה'.

מכאן רק עולים

כשיודעים כל זאת מגיעים להכרה, שחלילה לנו מליפול ברוחנו או לפקפק באמונת הגאולה. להפך, דווקא לנוכח הירידה הגדולה, הבלתי-מובנת כלל וכלל, צריכים אנו להתחזק באמונתנו כי הגאולה המובטחת אכן תבוא גם היא באורח מפתיע ובלתי-מובן - כפי שאמר חז"ל שהיא תבוא 'בהיסח-הדעת'. דווקא כאשר מגיעים לשפל המדרגה, אורזא מבינים שמכאן אפשר רק לעלות, ולא סתם עלייה - אלא עד לפסגה העליונה ביותר.

עם זה, יהודי גם צריך לדעת שהדברים האלה אינם סגורים וחתומים מראש, אלא הרבה תלוי במעשינו ובפעולותינו. חז"ל אומרים, שאופיים של האירועים תלוי מאוד במעשיהם של ישראל. התחזקות בתורה ובמצוות ותוספת של תפילה לקב"ה שיקצר את הסבל ויביא את משיח-צדקנו - יכולות בהחלט ליצור 'קפיצת הדרך' ולחסוך מאיתנו הרבה סבל ותלאות.

המעשה הזה מעיד על סימן מובהק של רוח-הקודש ורוצה אני לדעת מיהו הצדיק בעל רוח-הקודש הנמצא כאן עמנו...".

עתה התעוררה סקרנותו של השמש. ברצונו לשמוע את הסיפור המלא היתמם ואמר: "איזו רוח-הקודש יש כאן? מה מיוחד ראית בנתינת צדקה זו? וכי מיהו שלא נזקק לכמה מטבעות בכיסו לקראת השבת?!"

אולם פניו של הבחור לא היו נתונות להלצות, ובריצינות החל לספר את אשר עבר עליו.

הוא בא ממשפחה חסרת כול. כאשר נסע ללמוד בישיבת פרשבורג המפורסמת לא יכלה משפחתו לציידו במאומה, מלבד הנגידים שלגופו. בבואו לפרשבורג חיפש ומצא מקום לינה זול בחדר קטן, שהושכר על-ידי אלמנה ענייה.

תקוותו הייתה שיוכל לממן את דמי השכירות הדלים מעבודות שיעשה בזמן לימודיו, או מתמיכה שיקבל מאנשים טובים. עברו הימים והבחור לא הצליח למצוא עבודה מתאימה, וגם התבייש לבקש עזרה מנדיבי-לב.

חלף חודש ועוד חודש. בכל יום הייתה בעלת הבית דופקת על דלת חדרו ומבקשת את כספה, והוא הבטיח לה כי הנה-נהנה, בעוד יום-יומיים ישיג את הכסף וישלם לה את חובו עד הפרטה האחרונה.

"כך דחיתי את התשלום מיום ליום, עד יום שישי האחרון", הוסיף הבחור לספר. "באותו יום פקעה סבלנותה של האלמנה. בבכי מר התדפקה על דלת חדרו, צועקת מעומק ליבה כי משום שלא שילמתי את חובי אין לה אפילו כסף לקניית נרות לשבת.

"מה יכולתי לעשות? שתקתי מתוך בושה וכלימה, שהלוא הצדק איתה. שתיקתי לא הועילה להרגיעה, והיא תפסה את חפציי וזרקה אותם אל הרחוב. היא הודיעה לי נחרצות, כי כל עוד לא תקבל את אחד-עשר הזהובים שאני חייב לה, לא אוכל לשוב לאכסניה.

"נשארתי עומד ברחוב נבוך ואובד-עצות. לאן אלך עכשיו? באותו רגע נשאתי את עיניי לשמים ובלב שבור התפללתי וביקשתי מהקב"ה שיעזור לי להיחלץ מהמצוקה שנקלעתי אליה.

"לא חלפו דקות אחדות ואתה הופעת ובידך הכסף. נשימתי נעתקה מפי מרוב תדהמה. התרגשותי גברה כפליים כאשר התברר לי כי הסכום שבידך תואם בדיוק את סכום חובי לבעלת האכסניה.

"ועכשיו אמור אתה", סיים הבחור את דבריו, "האם מי ששלח את הכסף אינו בעל רוח-הקודש?!"

וייטע אש"ל בירושלים

הרב כהן: בזכות שבת בארה"ב בלי מקום אירוח

תודה הדדית

השנים הרבות של האירוח לא פגמו בהנאתם של בני-הזוג כהן, שלדבריו נהנים מהאורחים בכל שבת מחדש, כאילו זו הפעם הראשונה. "זמירות השבת, האמרות על פרשת השבוע והפסיפס האנושי המגוון מעניקים לנו שבת נפלאה", הוא מצהיר. "לא אחת אני אומר לאורחים שאני הוא שצריך להודות להם על השבת הנפלאה שהם מעניקים לנו".

בני-הזוג כהן החליטו לשמור על האווירה הביתית. למשל, כלים חד-פעמיים לא יעלו על השולחן, אף שהדבר מחייב שטיפת כלים רבים. כל המזון לסעודות השבת מתבשל ונערך במטבח הביתי, על-ידי בעלת הבית. "ביום שני כבר מתחילים בהכנות לשבת שתבוא", אומר הרב כהן. "ביום שלישי קונים את המצרכים וביום רביעי וחמישי טורחים על הכנת הסעודות. במוצאי שבת, אם במקרה נשאר אוכל, אני מעביר אותו לשיבה חסידית, שתלמידיה נהנים מסעודת 'מלווה מלכה' עשירה".

אורח שמאחוריו עוד ארבעה

לצד המודיעים מראש יש גם מי שמגיעים בהפתעה ומוצאים דלת פתוחה. "בשבת שלפני ראש-השנה, עמדתי לקדש על היין, ופתאום נשמעה דפיקה בדלת", הוא מספר בחיך משועשע. "בפתח נראה בחור המבקש להיכנס. הזמנתי אותו להצטרף לשנים-עשר האורחים שכבר הסבו ליד השולחן, ואז התברר שמאחוריו יש עוד ארבעה אורחים...

"קראתי לכולם להיכנס ולתפוס את מקומם סביב השולחן. ברגע שנגמרה ההמולה וביקשתי להתחיל בקידוש נשמעה עוד דפיקה מהוססת, ובפתח עמד עוד אורח ובישר כי מאחוריו עוד כמה אורחים. הזמנתי אותם להיכנס, הבאתי כיסאות, צלחות וסכ"ם לכל האורחים ואז התחלתי בקידוש. באותה שבת הסבו בשולחן הגברים בלבד, עשרים וארבעה אורחים, לבד מהאורחות שישבו בשולחן עם אשתי. למרות ההפתעה היה אוכל בשפע והכול יצאו שבעים".

מו בנפשכם שאתם יוצאים לארה"ב, בשליחות מוסדות של תורה וצדקה, מגיעים לעיר זרה ומתקשים מאוד למצוא מקום אירוח מתאים לשבת. לאחר מאמצים אתם מצליחים למצוא משפחה שתסכים לארח אתכם, ואז, ביום שיש בבוקר מגיעה שיחת טלפון: "מצטערים, מסיבות אישיות לא נוכל לארח אותך". זה בדיוק מה שקרה לפני שנים לעסקן הרב חיים יצחק כהן. "התחושה הייתה מאוד קשה", הוא מספר. "קיבלתי אז החלטה שכאשר אחזור לישראל אפתח את ביתי בכל שבת לאורחים".

מיד כשחזר לישראל עדכן את רעיינו על ההחלטה, והיא נענתה. מאז, מדי שבת וחג, יותר מארבעים שנה, מסבים סביב שולחנו בין עשרה לעשרים אורחים, לבד מבני המשפחה. ביתו בירושלים, בשכונת גבעת משה (גוש 80), הוא כתובת מוכרת לסעודת שבת באווירה חסידית וביתית.

בלי כלים חד-פעמיים

"רוב האורחים שלנו מודיעים מראש על כוונתם לבוא", הוא אומר. "בדרך-כלל אלה בני ישיבה מחו"ל או בנות מחו"ל, הלומדות בסמינרים. יש מהאורחים כבר דור שני, בנים או בנות לאבות או לאימהות שהתארחו אצלנו. הבנות שמתארחות אצלנו נהנות מאש"ל מלא, ואף נותן בביתנו. הבחורים חוזרים לפנימיית הישיבה שהם לומדים בה. אני מעדכן את האורחים על שעות התפילה והסעודה וכך נוח לכולם. רבים מהאורחים באים להתפלל איתי".

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מילה בטוחה

שאלה: מה עושים כשיש חילוקי-דעות בין המוהלים אם אפשר למול את התינוק?

תשובה: הרמב"ם כתב: "צריך להיזהר בדברים הללו הרבה, ואין מלין אלא ילד שאין בו שם חולי, שסכנת נפשות דוחה את הכול, ואפשר למול אחר זמן, ואי-אפשר להחזיר נפש אחד מישראל לעולם".

הרבי מליובאוויטש הקפיד על כך ביותר, ופעם אחת ענה לשואל: "הברית-מילה צריך לעשות כשיהיה מצב בריאות בניו שיחיו בשלימות. ואם יש איזה ספק או ספק-ספיקא, הרי אפשר לעשות למחר או למחרתיים", וסיים בביאורו של ה'צפנת פנח' על הרמב"ם, שהמילה הנעשית לאחר-זמן מתקנת זאת למפרע [=כאילו נימול בזמנו]. הנה תשובתו לשני מקרים שיכחיים:

משקל התינוק: הרבי נשאל על ברית שהמוהל, הרב והרופא של המשפחה מסכימים לעשותה כעת, אלא

שיש מוהלים המקפידים על משקל של 6 פאונד (כ-2.7 קילוגרם), ומשקל התינוק עדיין מתחת לזה. השיב הרבי: "יספר כל זה להרב שי', ובטח יורה שבכיוצא-בזה ספיקו לחומרא, ובלשון הידוע 'אפשר למול [ל]אחר זמן', ויארץ ימים ושנים טובות".

צהבת ילודים: חברי המזכירות מוסרים, שהרבי הורה פעמים רבות שיש להמתין שבעה ימים שלמים 'מעת-לעת' לאחר שפגה הצהבת ועד המילה. לפרטים היה הרבי מננה לרב פוסק-דינים. הגאון רבי זלמן-שמועון דבורקין ז"ל, ה'מרא דאתרא' אצל הרבי, היה פוסק כך: אם הצהבת הגיעה עד 10 בלירובין, מלים בזמן. מרמה 10 עד 15 ממתנינים שתרד מתחת ל-10, ומלים מהותר. למעלה מ-15 נקרא 'חולה בכל גופו' וממתנינים עד שתרד מתחת ל-10, ואחר-כך ממתנינים עוד שבעה ימים 'מעת לעת' עד המילה.

מקורות: שבת קלד, א, קלז, א. רמב"ם הל' מילה פ"א ה"ז. שו"ע י"ד רסבב, רסג, א. שערי הלכה ומונהג ח"ב ס' קא וח"ה ס' קלז. 'מה רבו מעשיך ה' מהדרות תש"ס עמ' 347. תודה למוהל הרב משה קליין, ברוקלין נ"י.

מלגה
להסרת משקפיים בלייזר!!
המרכז הרפואי "אסותא"
מעניק 200 מלגות
לפי מדרג הכנסה
לבדיקת זכאות ניתן לפנות ל:
052-4578445

שולחן שבת
לכל התורה בכרך אחד
שלוש שיחות לכל כרשה,
מאוצר שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש
1-700-704120

מאמינים בביטוח כהלכה
קרנות פנסיה וביטוח מנהלים * קרנות גמל
והשתלמות בתשואה גבוהה * ביטוח בריאות
משפחתי במסלול זהב * ביטוח שנינים מהיום להיות
* ביטוחי רכב ודירות * ביטוח ספרי תורה ובתי כנסת
ביטוח דתי חרדי ישיר
ג'פן בסייד
077-444-7777

האם למען מצוות פדיון שבויים, מותר לשחרר מחבלים?
חולה הנוטה למות, מה מותר לעשות למענו ומה לא?
הכנס הבינלאומי להלכה יישומית
בנושאי מדינה, צבא, משפט, מדע וחברה
ימים שלישי - חמישי ג'-ה' כסלו בית הכנסת ישורון בירושלים
בהשתתפות: רבנים, מדענים, משפטנים וחוקרים
הכנס נערך בסיוע המשרד לציון 60 שנה למדינת ישראל, המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות של ההסתדרות הציונית העולמית, גופים ואישים שונים.
לפרטים והרשמה: יד הרב הרצוג 02-6423242 kenes@e-tal.org
www.yadharavherzog.org ■ הכנס ישודר בשידור חי באתר: yeshiva.org.il

מאת: עסקינא Results